

เทศน์อบรมคณะนักเรียนโรงเรียนประจักษ์ศิลปาคาร อุดรธานี
เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๓๒

พ่อแม่เป็นบ่อแห่งชีวิต

นี่ก็ลูกหลานมาฟังการอบรมพากันจำได้ต๊ะนะ การอบรมนี้เป็นความชอบธรรม เป็นความเหมาะสม ทุกสิ่งทุกอย่างต้องได้รับการตัดการแปลง หากคนก็ต้องได้รับการอบรมได้รับการแนะนำสั่งสอน ต้องมีครูมีอาจารย์ ไม่ใช่ทำไปแบบสุ่มสี่สุ่มห้าตามความอยากความทะเยอทะยานของเรา ซึ่งมีแต่สิ่งที่เสียอยู่ในจิตใจเป็นส่วนมาก ถ้าเราจะปล่อยให้เป็นไปตามความอยาก ออกมาช่องไหนมีแต่อยาก อยากเป็นทางผิด ๆ ทางถูก ไม่ค่อยมี เมื่อได้รับการอบรมแล้วก็ตัดได้แปลงได้เลือกได้ฟันกัน ว่าความอยากชนิดไหนเป็นความเสียหายมากน้อยเพียงไร หรือเป็นความถูกต้องที่ควรจะต้องปฏิบัติตาม เราก็กฎปฏิบัติตามนั้น นี่เรียกว่าเราเลือกเราฟัน

ในหลักธรรมท่านว่า นิสมม กรณฺ์ เสยฺโย ให้พิจารณาใคร่ครวญก่อนในกิจการทุกอย่าง ท่านไม่เว้นฟังซิ ให้ใช้ความพินิจพิจารณาให้เรียบร้อยก่อนในกิจการทุกอย่าง ไม่ให้ทำแบบพรวดพราด ถ้าแบบพรวดพราดแล้วเคยชินต่อนิสัย จะกลายเป็นคนนิสัย พรวดพราด นิสัยสะเพร่า นิสัยมักง่ายอันเป็นเรื่องเสียทั้งนั้น เพราะไม่ได้ใช้ความพินิจ พิจารณาก็ไม่มีหลักเกณฑ์ การพินิจพิจารณาแล้วทำลงไป อันนั้นนอกจากเป็นประโยชน์ ในเวลาที่ทำแล้ว ยังมาเป็นหลักเกณฑ์ต่อเร่อีก และเป็นนิสัยอันดีงามของเราไม่พรวดพราด ทำอะไรทำด้วยความพินิจพิจารณาแล้วก็ดีไม่ค่อยมีเสีย

เรียนก็เหมือนกันเรียนหนังสือตั้งหน้าตั้งตาเรียน ไม่เพียงสักแต่ว่าเรียนแต่ว่าท่องบ่นสังวี่ยหรือจำไปได้เฉยๆ ไม่ได้พิจารณาถึงความหมายของหลักวิชานั้น ว่ามีความหมายลึกตื้นหยาบละเอียดแค่ไหน เราต้องใช้ความพินิจพิจารณาอีกทีหนึ่ง จะเป็นความละเอียดถี่ถ้วนดี เพราะฉะนั้น ความรู้ของคนแม้แต่เรียนวิชาในแขนงเดียวกัน ความลึกตื้นหยาบละเอียดแห่งความรู้ของผู้ที่เรียนในวิชาเดียวกันนั้น ยังต่างกันอยู่มาก เพราะคนหนึ่งใช้ความพินิจพิจารณา คนหนึ่งสุกเอาเผากินไม่ได้เรื่อง ได้แต่จำไปตามที่เรียนมาเฉยๆ เวลาถามความหมายมักไม่รู้เรื่อง ผู้ที่ใช้ความพินิจพิจารณา หลักวิชาว่า ยังไงที่เราเรียนมา แล้วพิจารณาตามหลักวิชา ซึ่งมีความหมายทุกๆ อย่างในวิชาแต่ละแขนงๆ เราใช้ความพินิจพิจารณาไปตาม จะได้ความละเอียดเข้าไปโดยลำดับ ผู้นั้นละผู้ที่มีความรู้กว้างขวางและทำประโยชน์ได้ดี ก็คือผู้ที่ใช้ความพินิจพิจารณาตามหลักวิชานั้นแล

ที่นี้เวลาจะมาปฏิบัติต่อตนเองก็เหมือนกัน ต้องใช้ความพินิจพิจารณา ไม่ใช่สุ่มสี่สุ่มห้า อยากทำก็ทำอยากไปก็ไป อยากมาก็มา อยากอยู่ก็อยู่ อยากเที่ยวก็เที่ยว อยากเล่นก็เล่น การคบค้าสมาคมไม่คำนึงคำนวณถึงว่าเป็นคนดีคนชั่ว เป็นหญิงเป็นชาย เป็นประเภทใดคนประเภทใด เพราะคำว่าคนเป็นคำกลางๆ แต่แยกออกไปในความได้ความเสียของคน ความดีความชั่วของคนมีมาก จึงต้องได้ใช้ความพินิจพิจารณา ถ้าไม่ใช่แล้วเสีย

เราคิดดูซิตั้งแต่อาหารอยู่ในสำหรับของเราแล้ว แล้วย่นเข้ามาในถ้วยเดียวนั้นแหละ งานนั้นถ้วยนั้นแหละที่ว่าอาหารๆ นะมันยังมีกระดูกยังมีก้าง นั้นไม่ใช่อาหารนะ นั้นนะ เราต้องได้เลือกเฟ้นเอาออก กระดูก ก้างเอาออก เราจะรับประทานได้เฉพาะอาหารที่เป็นคุณแก่ร่างกาย กระดูกไม่ได้เป็นคุณแต่เป็นโทษต่อร่างกาย ก้างก็เหมือนกัน เพียงในถ้วยเดียวเท่านั้น มันยังมีสิ่งที่จะต้องเลือกของมันอยู่ในนั้น

อันนี้การงานของเรามีมากขนาดไหน แล้วเราคบคน อยากจะว่าคบกันทั้งโลกจะว่าไง ประสับประสานกันทั่วไปหมด แล้วมันมีคนดีคนชั่วแฝงกันไปๆ จึงต้องได้ใช้ความพินิจพิจารณาไม่อย่างนั้นเสียคนได้ การคบคนไม่เลือกคนก็เสียคน การดำเนินกิจการหรือกิจการความเคลื่อนไหวทุกด้าน ไม่ใช่ความพินิจพิจารณาจะทำให้เสียได้ เพราะกิจการนี้มันเป็นการแสดงออก แสดงออกเพื่อการทำ ไม่ทำดีก็ต้องทำชั่ว ส่วนมากมักจะทำชั่วถ้าไม่ได้ใช้ความพิจารณาเสียก่อน มักจะทำชั่วเสียมากต่อมาก

นี่ลูกหลานทั้งหลายที่กำลังอยู่ในวัยที่ศึกษาเล่าเรียน เพื่อความเจริญ แต่ในขณะที่เดียวกันถ้าเราไม่รอบคอบ เพื่อความเสื่อมมันก็มีไปในนั้นเสร็จ ความรู้นี้มันมีไปได้สองทาง เอาไปทางดีก็ได้ เอาไปในทางเสียก็ได้ แล้วแต่ผู้เป็นเจ้าของจะนำไปใช้ ให้ตั้งหน้าตั้งตาศึกษาเล่าเรียนประพุดติหน้าที่การงานของตน

ทุกคนอย่าลืมนะว่าพ่อแม่เป็นบ่อแห่งชีวิต เป็นบ่อแห่งบุญแห่งคุณของเราทุกคน ไม่มีใครที่เกิดขึ้นมาโดยไม่มีพ่อแม่ แล้วก็ใหญ่โตขึ้นมาเป็นเอกในเราคนเดียวนี้ไม่มี ต้องเกิดขึ้นมาจากพ่อจากแม่อุปถัมภ์บำรุง ตั้งแต่อยู่ในท้องก็ต้องบำรุงแล้ว ยาบำรุงครรภ์ เน้นเห็นไหม อาหารชนิดใดที่จะแสดงแก่ลูกอยู่ในท้อง แม่ถึงจะอยากแสนอยากหิวแสนหิวก็ไม่กล้าแตะ เพราะอย่างน้อยกลัวจะกระทบกระเทือนต่อลูกอยู่ในท้องมากกว่านั้นเดี๋ยวลูกตาย ดีไม่ดีแม่ตายไปด้วยถ้าเป็นของแสลง กินมากหรือหนักมากกว่านั้นเข้าไป นี่ละความรักลูก รักมากขนาดไหน แม่อยากแสนอยากไม่คำนึง คำนึงถึงลูกมากกว่าตัวเอง มีมากมีน้อยเสาะแสวงหามาได้

คนเราย่อมมีฐานะต่างกัน เป็นคนรวยมี คนจนมี ทุกข์จนจริง ๆ มี แต่สำคัญที่ลูกมีด้วยกันทุกคน คำว่าลูกนี้สำคัญ ความรักลูกนี้ไม่ได้ว่าคนมีคนจนนะ ไม่มีใครบกพร่องเลย รักลูกเต็มหัวใจด้วยกันหมด คนจนก็รักลูกเต็มหัวใจ คนมีก็รักลูกเต็มหัวใจ เมื่อเป็นเช่นนั้นการเสาะแสวงหามาเพื่อลูกนี้ต้องสุดเหวี่ยงละ ยิ่งคนจนเท่าไรแล้วพ่อแม่

ได้กินอะไรก็กิน ขอแต่ลูกได้กินได้ใช้ได้สอยให้อิ่มพอแล้ว เป็นที่พอใจของพ่อของแม่ จะอดอยากขาดแคลนบ้างไม่เป็นไรพ่อแม่ กินเกลือก็ได้กินน้ำปลาก็ได้ถ้ามีน้ำปลานะ มันจนจริงๆ น้ำปลาจะกินก็ไม่มี แม่เกลือก็ยังมี เอ้า กินข้าวเปล่าๆ ก็กิน ขอให้ลูกได้กิน นั่นเป็นยังไง

นี่ละความรักของพ่อแม่เป็นความรักที่บริสุทธิ์ เป็นความรักที่หาได้ยาก เราไปหาที่ไหนไม่เจอเลย จะมีเฉพาะพ่อแม่กับลูกเท่านั้น ความรักอันนี้ความสงสารอันนี้ ทุกสิ่งทุกอย่างได้รับการสงเคราะห์มาตั้งแต่ต้น ตั้งแต่อยู่ในท้อง ตกคลอดออกมาอาหารการกินทุกสิ่งทุกอย่าง เครื่องใช้ไม้สอยเครื่องนุ่งห่มมาจากไหน ไม่มาจากพ่อจากแม่จะมาจากไหน คนจนคนมีก็ตามจะต้องได้สะอาดสวยงามแทบเป็นแทบตายด้วยกันทั้งนั้น

นี่คุณของพ่อของแม่ให้ถือเป็นพื้นไว้เลยนะ ให้ฝังจิตใจอย่างลึกกลับ เวลาพ่อแม่ว่าอะไรก็อย่าถกอย่างเถียงอย่าโต้อย่าอวดรู้ฉลาด ว่าตนนี้ได้เรียนรู้ความรู้วิชาในชั้นนั้นชั้นนี้ พ่อแม่ไม่ได้เรียนอะไร จะเรียนอะไรพ่อแม่เลี้ยงลูกมาจนเกือบตายจะให้เรียนอะไรอีก เข้าใจหรือเปล่าละ ทั้งให้ไปเรียนอีกทั้งเลี้ยงลูกอีกมันตายละพ่อแม่คน นี้เราโตขึ้นมาเราไปเรียนหนังสือ แล้วเอาความรู้นี้ไปอวดพ่อแม่ คนนั้นเป็นคนโง่คนพาล สันดานหยาบ ไม่ดี คนอกตัญญู คนนั้นไปทำอะไรไม่เจริญนะ ดีไม่ดีลูกเกิดขึ้นมาก็มาเป็นภัยต่อพ่อแม่มาเป็นข้าศึกต่อพ่อแม่ เพราะพ่อแม่คือใคร ก็คือเรา เราไม่รู้จักบุญจักคุณของพ่อแม่ฉันใด ลูกก็จะไม่รู้จักบุญจักคุณของเราฉันนั้น

เพราะคำว่าบาปว่าบุญนี้เป็นของติดแนบอยู่กับตัวของบุคคลของสัตว์ ใครจะปฏิเสธไม่ได้ เมื่อภริยาแห่งการทำดีทำชั่วมีอยู่ ผลดีผลชั่วจะต้องติดแนบกันอยู่อย่างนั้น เพราะฉะนั้นให้เราระมัดระวัง ให้อยู่พ่อแม่เทิดทูนไว้ที่สุดเลย ยิ่งพ่อแม่คนไหนเป็นคนจนนั้น ยิ่งจะควรเทิดทูนมากที่สุด ผู้นี้ละเป็นผู้ตะเกียกตะกายเพื่อลูกๆ มากที่สุด ท่านผู้มีความมั่งคั่งมีท่านก็มีเรื่องความเมตตาสงสาร แต่มีผู้ช่วยให้เบาแรงลงไปเยอะ เช่น คนใช้ก็มีในบ้านเยอะ เงินทองข้าวของอะไรๆ ก็มีเยอะ ก็ไม่ค่อยได้หนักใจเท่าไร แต่สำหรับพ่อแม่ที่เป็นคนจนนี้ เออะอะอะไรก็มีตั้งแต่เจ้าของวังๆ ทั้งจะหาใส่ปากใส่ท้องเจ้าของ ทั้งจะหาใส่ปากใส่ท้องลูก บางทีมีลูกหลายคนไม่ทราบจะหาใส่ปากไหนบ้าง ปากไหนก็มีแต่ปากจะกินปากจะกลืน นี่ละฟังเอานะ

เพราะฉะนั้น พื้นฐานที่เป็นหลักใจของเราจริงๆ อะไรก็ตามเถอะ อย่าได้สื้มคุณของพ่อแม่ อันนี้เป็นหลักเกณฑ์ที่ใหญ่โตมาก ใครประมาทพ่อแม่แล้วคนนั้นไม่เจริญเลย ไปไหนก็ไปเถอะ มันหากเป็นอยู่ในนั้นแหละ เพราะพ่อแม่นี้เป็นเรื่องที่หนักมาก ถ้าว่าบุญก็บุญมากกุศลมาก ปฏิบัติถูกต้องพ่อแม่แล้วท่านว่าได้บุญมาก ทักขิณียบุคคลของบุตรคือพ่อกับแม่ เทียบกับพระอรหันต์องค์หนึ่ง ไม่ใช่เล่นๆ นะ ถ้าทำผิดก็เป็นพิษอย่างร้ายแรง

ท่านจึงสอนไว้กรรมหนัก ๕ ประการฟังนะลูกหลาน แล้วก็ไม่พ้นพอกับแม่เนะ คำว่ากรรมหนักนี้ ๕ ประการฆ่าบิดา ๑ ฆ่ามารดา ๑ ฆ่าพระอรหันต์ ๑ ทำลายพระพุทธเจ้าแม่จะไม่ตายก็ตาม ให้ได้รับความทุกข์ความทรมาน ก็ไม่ควรอย่างยิ่งนี้ ๑ สังฆเภท คือ ทำลายสงฆ์ ยุแหย่สงฆ์ ที่มีความสามัคคีกันดีอยู่แล้ว ให้แตกแยกกันเป็นคนละฝักละฝ่าย เหมือนกับหม้อตี ๆ เอามาทุบให้มันแตกกระจัดกระจายไป ๑

กรรม ๕ อย่างนี้ ผู้ใดก็ตามถ้ายังมีสติพอระลึกได้อยู่ ห้ามไม่ให้ทำเป็นอันขาด เพราะเป็นกรรมที่หนักมากที่สุดเลย จมลงในนรกหลุมนี้เป็นอันดับหนึ่งของนรก ที่ให้ความทุกข์ความร้อนที่สุดและให้อายุยืนนาน ต้องเสวยกรรมไปอีกนานที่สุดก็คือ นรกหลุมนี้เป็นหลุมที่ ๑ เลย เป็นอันดับ ๑ ท่านจึงห้ามในกรรม ๕ ประเภทนี้จะลงจุดนี้แน่ ๆ ไม่ไปที่อื่น สมกับศาสดาของเราเป็นศาสดาเอก เอกนี้คือว่ามีอันเดียวไม่มีคู่แข่ง คำพูดของพระพุทธเจ้าทุกคำ ๆ กลั่นกรองพิจารณาถูกรอบขอบเขตหมดแล้วจึงนำมาสอนโลก จึงไม่ผิด ท่านให้นามว่า สุวากุขาโต ภควตา ธมฺโม ท่านตรัสไว้ชอบแล้ว ๆ ให้เราพยายามปฏิบัติตามนั้น

นี่พื้นฐานของเราที่เกิดมาจากพ่อแม่ บุญคุณอย่าลืมกับพ่อกับแม่ จากนั้นก็ให้สนองคุณของพ่อของแม่ที่เลี้ยงลูกมา เพื่อให้เติบโต เพื่อให้มีหน้าที่การงาน เพื่อที่จะให้พึ่งพาอาศัยได้ ให้เราทำตัวของเราให้เป็นที่พึ่งพาอาศัยของตัวได้ด้วย ให้เป็นที่พึ่งพาอาศัยของพ่อแม่ญาติวงศ์ทั้งหลายได้ด้วย แล้วอย่าไปทำความชั่วช้าลามกหมกหม้มเป็นของไม่ดีเลย ความชั่วนี้ติดที่ตรงไหน ไม่ดีทั้งนั้น ก็เหมือนกับของสกปรกพอดิตตรงไหนติดจะต้องรีบล้าง ไม่ล้างไม่ได้สกปรกไปหมดเหม็นคลุ้งไปหมด ดูไม่ได้เลย

อันนี้ความชั่วมันติดคนก็เหมือนกัน ไม่ว่าจะติดหญิงติดชายไม่น่าดูทั้งนั้น เป็นคนสกปรก หญิงสกปรกชายสกปรกไม่น่าดูด้วยกันทั้งสองฝ่าย ให้พากันระมัดระวัง ความสกปรกเกิดจากความประพฤติของเรา หลักใหญ่ก็เกิดมาจากใจของเรา ถ้าใจของเราไม่มีอรรถมีธรรมเป็นเบรคห้ามล้อ ปล่อยให้ไปไปตามความอยากความทะเยอทะยานแล้ว คนนั้นจะเสื่อง่ายที่สุด ถ้าเป็นรถก็ลงคลองเร็วที่สุดเลย เหยียบแต่คันเร่งอย่างเดียวไม่ได้เหยียบเบรค ก็ลงคลองตูมเลย นี่คนก็มีแต่ทะเยอทะยานเหยียบแต่คันเร่งเพื่อความทะเยอทะยาน อยากได้อะไรก็เป็นไปตามความอยาก เดินไปตามความอยาก สุดท้ายก็ลงคลอง นั่น คนนั้นคนเสียหาคคุณค่าไม่ได้เลย จึงต้องให้พากันระมัดระวังรักษา เวลานี้เรายังดีอยู่ทุกคน ๆ ให้ตั้งหน้าตั้งตาประพฤติปฏิบัติตัวให้ดี ไม่มีอะไรดียิ่งกว่ามนุษย์ดี สมบัติเงินทองอะไรจะดีจะมากจะน้อย สู้คนดีไม่ได้นะ คนดีมีจำนวนมากเท่าไรนั้นจะทำโลกให้เจริญรุ่งเรืองมากเท่านั้น ถ้าคนชั่วมีมากน้อยเท่าไร คือการทำลายส่วนรวมให้ฉิบหายลงไปเพียงนั้นละ ให้พากันจำเอาลูกหลานทุกคน วันนี้พูดแค่นี้ก่อนพอเข้าใจ ฝ่ายผู้ชายก็ดีฝ่ายหญิงก็ดี เทศน์นี้เทศน์ให้คนฟัง ผู้ชายก็เป็นคน ผู้

หญิงก็เป็นคน ให้ต่างคนต่างฟัง ทำชั่วได้ด้วยกันทำดีได้ด้วยกัน ให้พากันไปปฏิบัติเอานะ

เอาละพอ

www.Luangta.or.th หรือ www.luangta.com